

Nr. 3 - 1973

Hunsfos- Arbeideren

ORGAN FOR: HUNSFOS ARBEIDERFORENING - AVD. 56

Aksidenstrykkeriet

HUNSFOSARBEIDEREN

Redaktør: Einar Bakken

Redaksjonssekretær: Reidar Dahl

Annonesjef: Arne Lonebu

Fotograf: Arne Gusland

Avd.kontakter: Ragnvald Mjåland, Tarjei Sandaker,

Bjørn Helge Knutsen, Marylyn B. Andresen,

Øystein Lie.

Tilleggstrygd for uorganiserte?

I radioens nyhetssending en av de første dagene i august omtaltes bl. a. de pågående forhandlinger mellom LO og NAF. Det som spesielt ble nevnt var forholdet med tilleggstrygd. Som kjent er det tilleggstrygden sammen med syketrygden som gir sykepenger med 90 % av netto inntekt. Tilleggsftrygden er endel av tariffavtalen og gjelder kun for drøyt 300.000 mennesker i vårt land. LO's krav er at tilleggstrygden kun

skal ha virkning for de fagorganiserte som er tilsluttet denne avtale. Hvis kravet fører fram vil det bety at 90 prosent sykelønn for dem, ikke lengre er noen realitet.

Etter hvert vil nok forskjellige tariffbestemmelser og forhåpentligvis også lokal-avtaler kun ha virkning for fagorganiserte. Vi ser at en rekke kommuner har innført ordningen med at uorganiserte må søke spesielt for å få tarifftillegg.

Nær eller fjernt!

Vi hjelper Dem med alle reiser —

på fly - båt - tog og buss

WINGE
REISEBUREAU →

Telefon: 29 145 — Rådhusgate 3

Tanker omkring Stortingsvalget 1973

Av Engly Lie.

styrker vårt demokrati eller styrk reform at vi i dag har 16 registrerte partier, og såvidt jeg vet har 12 av disse partiene levert inn sine listeforslag her i fylket.

Det er vel mange av stemmeavlukkene rundt omkring i kommunene som må omarbeides og utvides for å få en forsvarlig og synlig plass til listene når velgerne skal finne den valgliste de ønsker å bruke. Det er vel klart at vi vil få en større spredning av stemmene enn som kanskje sundt er og en god del av disse må vel betraktes som bortkastet.

Hvordan det enn fortørner seg både nå før valget og når valgresultatet foreligger er vel at vi har bare to alternativer, enten får vi en borgerlig regjering eller en Arbeiderparti regjering. Etter den krangel og uro der har vært i den borgerlige leir i sommer kan det vel umulig bli en regjering etter et koalisjonsmønster utgått fra de borgerlige partier, dertil er vel uenigheten for stor.

En regjering utgått fra Arbeiderpartiet vil jeg tro er det alternativ som kommer etter 10. september. Ja, nå beveger jeg meg inn på et område som jeg kanskje ikke skulle her i «Hunsfosarbeideren», men det er heller ikke til å unngå at høstens valg må bli et valg av regjering.

Så litt om en annen side ved valget, og det er den rett vi har til å avgjøre vår stemme under frie forhold. Vi ser nasjoner som går til valg under trusler og at der skumles om riktigheten av valgoppgjøret. Slike forhold ligger fjernt fra det vi vil ved et valg — vi vil at alle bruker sin

Forts. neste side

Når jeg nå er blitt spurta av «Hunsfosarbeideren» om mitt syn på høstens valg så kan en vel spørre seg selv om hvilke sider ved valget. Her kan det vel kanskje ikke være så mange sider ved et valg som der spørres om utenom den politiske side.

Vi har vel alle sammen vært mer eller mindre opptatt av den utvikling vi har hatt i den senere tid. Jeg tenker da i denne omgang på den vekst der har vært med dannelse av nye partier. Partier som blir dannet ut fra de forskjelligste forutsetninger, som f. eks. fordi en er enslig — eller fordi en er kvinne — eller fordi en vil ha bort en del av de goder som vi har for grupper av mennesker som trenger hjelp. Eller som Bratteli sa på vårt landsmøte «alle med den forutsetning at de skal frelse vår verden». Jeg tror ikke at det

Skal lønnssystemet for skiftarbeiderne forandres?

Det lønnssystem som ble tatt i bruk i skiftfabrikken virker forsåvidt som det skal. Imidlertid synes det som om det blir for komplisert. Det forhold at man får betalt for 2 prosentskift pr. lønnsperiode, mens man i realiteten jobber 3 den ene og 1 prosentskift den andre periode og f. eks. har fravær for sykdom/ferie, lager situasjoner som det kanskje kan være vanskelig å følge med i. Spesielt gir dette utslag på skift 1 og 3 som har timefordelingen 72 og 96 timer pr. lønnsperiode.

Det ser ut som man er nødt til å forenkle systemet slik at det blir mere forståelig. Det kan vanskelig skje uten at det

rett og ser det som en plikt å bruke stemmeretten.

La i alle fall ikke «heimesitter-partiet» bli et av de største, men håpe på en god valgdeltaelse.

Moseidmoen 13/8 1973.

Engly Lie.

gir konsekvenser. I øyeblikket sees to alternative løsninger.

1. Man går over til 4 ukers lønn med 14 daglig a konto utbetaling. Svakheten med dette er at man må huske en måned tilbake for å kontrollere lønnen.

2. Man lønner etter de reelle timer man arbeider, men trekker som i dag for lønn under avspasering.

Svakheten her er at man ikke får den utjamning man hadde tenkt, man får igjen en «stor» og «liten» lønning.

Begge alternativer løser forsåvidt de omtalte problemer som oppstår ved fravær, men har også de svakheter som nevnt.

Hva som blir den endelige løsning vites ikke i skrivende stund.

Fagforeningsstyret vil først behandle saken og deretter legge fram sin innstilling for medlemsmøte som bestemmer seg for en evt. forandring.

K. B.

Telf.
55 207

Telf.
55 207

Utvælt
i Brød
og Kaker
er best i

Tenk grundig over saken - - - Ta så kontakt med SPAREBANKEN

- Når det gjelder lån til boliger og leiligheter er sparebankene den største lånegiver etter statsbankene.
- Sparebankene arbeider for distriktets vekst og framgang.
- Sparebanken er en selveiende institusjon som styres av innskyterne selv.
- Det er sparingen som setter sparebanken i stand til å yte lån og være med på å bygge opp næringsgrunnlaget i distriktet.
- HUSK dine sparepenger er med på å danne grunnlaget for sparebankens utlånsmuligheter.
- Sparebankens nåværende og framtidige innskytere, også lønnskontokunder er fortrinnsberettiget til lån.

MED HILSEN

VENNESLA SPAREBANK

BYGDAAS BANK SIDEN 1850

Arbeiderpartiets skatteforslag

(I parentes virkningene for dem som har skattefri banksparing, forutsatt kr. 1000 i kl. 1, kr. 2000 i kl. 2)

NETTOINNTEKT (Den totale inntekt, bruttoinntekten ligger fra 3000–4000 høyere)	KLASSE 1		KLASSE 2	
	Kroner	i % av skatter og trygde- avgifter	Kroner	i % av skatter og trygde- avgifter
20.000	÷ 320 (÷ 270)	÷ 5,3	÷ 360 (÷ 460)	÷ 7,3
27.000	÷ 580 (÷ 530)	÷ 6,3	÷ 290 (÷ 390)	÷ 4,0
32.000	÷ 740 (÷ 640)	÷ 6,5	÷ 520 (÷ 420)	÷ 5,5
37.000	÷ 690 (÷ 590)	÷ 5,0	÷ 720 (÷ 620)	÷ 6,2
41.000	÷ 650 (÷ 550)	÷ 4,1	÷ 880 (÷ 780)	÷ 6,6
45.000	÷ 605 (÷ 505)	÷ 3,4	÷ 1040 (÷ 940)	÷ 6,7
51.000	÷ 580 (÷ 430)	÷ 2,3	÷ 1040 (÷ 840)	÷ 5,8
60.000	÷ 490 (÷ 340)	÷ 1,9	÷ 830 (÷ 630)	÷ 3,7
75.000	÷ 370 (÷ 170)	÷ 1,1	÷ 410 (÷ 110)	÷ 1,3
90.000	÷ 250 (0)	÷ 0,6	+ 160 (+ 560)	+ 0,4
100.000	÷ 150 (+ 400)	÷ 0,3	+ 260 (+ 760)	+ 0,6
150.000	+ 2000 (+ 2310)	+ 2,5	+ 2884 (+ 3400)	+ 3,9

I tillegg kommer opphevelse
av moms på visse matvarer.

Disse sparer forbrukerne for
100 mill. kroner.

VET DU AT:

- Vi gir 5 % rabatt på varer når du kjøper for kr. 60,-, betaler kontant og tar varene med. Gjelder fra mandag-torsdag.
- Dette gjelder også tilbudsvarer.
- På toppen av dette gir vi årsbonus.

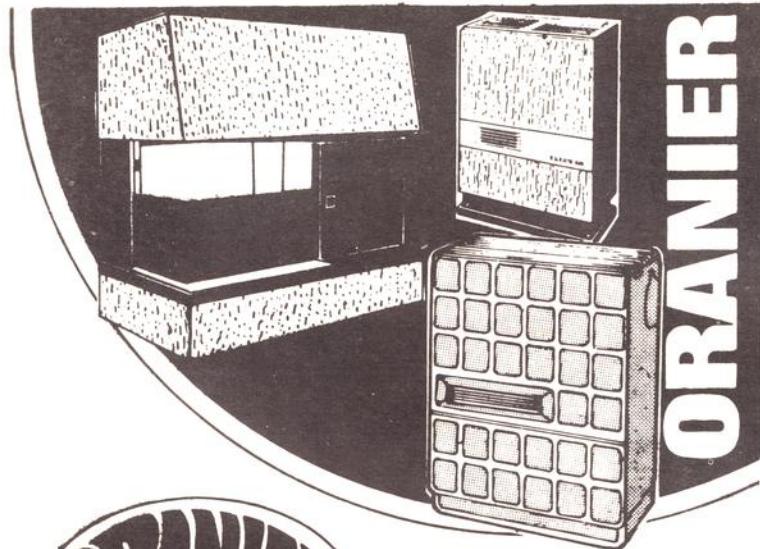
VED Å BENYTTE VÅR BONUSORDNING
KAN DU LETTVINT SPARE F:EKST. 15 %,
OM DU KJØPER ENDEL TILBUDSVÄRER

BLI MEDLEM OG KUNDE HOS OSS!
DET VIL LØNNE SEG

Sørlandet Samvirkelag

VENNESLA

ORANIER

**ORANIER
VARME**

VELG I UTVALG

Intet kontant

De behover ikke å betale noe kontant, men kan låne inntil kr. 12.000,- for å installere et moderne fyringsanlegg for flytende brensel. Investeringen kan fordeles i rimelige avdrag over 1–5 år. Renten som er gunstig, kan De trekke fra på selvangivelsen.

Shell finansierer...

PUMPEANLEGG, JORD/KJELLERTANK, KAMINER

Husk å bestille rengjøring på kaminen før høsten

Ludvig Lie

HUNSFOSSEVEIEN 21 — TELEFON 55 362

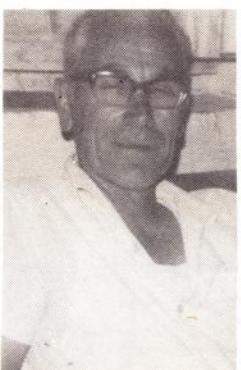
Om ferie - om valget

Sverre Nilsen, Vakta.

Sp. 1: Ferieturen denne gangen gikk til Stavanger, med bilen og hele familien. Når det gjelder været begynte det like dårlig som det sluttet godt. Det var bare de første dagene det var regn og tildels kalt. Etter Stavanger gikk turen tilbake over fjellet. Først til Sand i Ryfylke, deretter Ølen, Etne osv. osv. Det gikk en del tid til fisking, det var makrell, torsk og i Kyrping fikk endatil en Uer. Den fjorden var djup. Siste uke var vi hjemme på fødestedet mitt. Det er rart med fine ferieturer, det beste med hele turen er når en kommer hjem og kan få satt seg i egen stol.

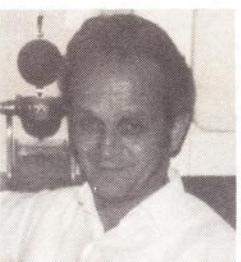
Sp. 2: Kan nesten ikke svare, det er jo så mange partier. Men jeg håper på sosialistisk flertall. Fra Vest-Agder kommer nok Lie og Lien inn.

Holger Ståhl, PM 6.

Sp. 1: Ferien var nydelig, vi hadde fint vær hele tida. Var en tur i Sverige og besøkte min sønn. Vi skulle i grunnen ha vært på hytta, men vi ble der borte hele tida. Stort sett er jeg fornøyd med ferieordninga, en kan jo bytte innbyrdes. Ellers vil jeg holde en knapp på fellesferien. Det ville være mest rettferdig. Men sånn som det en gang er, er den ordninga vi har nå ganske bra.

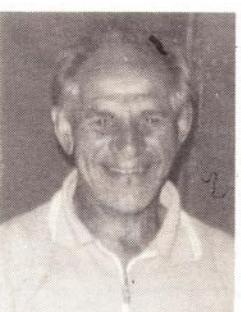
Sp. 2: Nei det er vanskelig å si. Jeg er så godt som helt passiv i det politiske liv. Jeg har ingen tips å komme med. Er i grunnen fornøyd med dem som sitter nå. Bare en kan få ha fred og ro på arbeidsplassen, kan det være det samme for meg.

Arnfinn Hammen, Labben.

Sp. 1: Var en tur i Bergen, det regnet nå også, så godt som hele tiden. Vi kjørte bil begge veier. Ferien forløp ellers riktig godt, rene kosaturen. Når vi nå engang skal ha denne ferieordninga, er jeg i grunnen fornøyd. Men det beste ville jo være å ha fellesferie.

Sp. 2: Jeg følger veldig lite med i det politiske liv. Arbeiderpartiet får neppe flertall, men jeg håper det blir sosialistisk flertall. Vest-Agder får nok sine to mandater.

Karl Andreassen, PM 3 og 4.

Sp. 1: I ferien var vi hjemme i Hurum og besøkte min bror. Det var en fin tur og vi brukte tog begge veier. Det går veldig fort med tog nå for tida. Ellers var vi hjemme og slappet fullstendig av. Det ble ikke noe hyttetur denne gangen, men sommeren er nå ikke slutt ennå. Hele tida hadde vi godt vær. Jo, ferieordninga er ålreit den, men vi kunne hatt ei uke til i samme slengen.

Sp. 2: Nei det politiske går meg dør forbi. Bryr meg ingen ting om det. Tror jeg kan si det er det samme for meg hvem det er som sitter og styrer.

Brusautomatenes overskudd.

Pr. 1/7 d. å. ble førstegangsfordeling av overskuddet fra brusautomatene foretatt i henhold til den tidligere bestemte fordelingsnøkkelen med 50 % til Vesøy, 30 % til bedriftsidrettslaget og 20 % til Hunsfosheimen.

Overskuddet som lå til fordeling, kr. 19.000,— gav som resultat:

Vesøy kr. 9.500,—

Bedriftsidrettslaget kr. 5.700,—

Hunsfosheimen kr. 3.800,—.

Dette må sies å være et meget gunstig resultat, tatt i betrakning at brusautomatene først har betalt seg selv og deretter dette overskudd. Vi synes resultatet er så godt at det fortjener denne omtale. Vi er også overbevist om at penge betyr økt aktivitet såvel i idrettslaget som på feriestedene.

K. B.

Se her!

Vedr. melding om skader —
Arbeidsmessig eller annen
skade.

Vi gjør oppmerksom på at samtlige medlemmer som har

Marlyn Berg Andresen, sortersalen.

Sp. 1: Ferien i år har forsåvidt vært stille og rolig. Vi var stort sett på hytta, men hadde en ukes tid på en tur til Oppdal. Mens vi var her var det flott vær og vi hadde en fin tid. Mindre bra var det på turen til Oppdal, da var det stort sett regn hele tiden. Ellers så liker jeg best å reise noe, og i vår brukte jeg vinteruka til en Malorcatur. Der hadde jeg ikke vært før og jeg synes det var veldig moro.

Sp. 2: Nei, politikk er vanskelig. Jeg vet allikevel at Arbeiderpartiet har gjort mye for arbeidsfolk og jeg håper de får flertall til valget. Arbeiderpartiet er jo vårt eget parti og er det parti som best kan tale vår sak. Vi har jo sett hvordan prisene fyker i været når andre steller med tingene, f. eks. var potetene dyrere enn jordbær nå i sommer, nesten i alle fall. Jeg stemmer i alle fall med Arbeiderpartiet.

Bedriftsforsamlingen Valg av styret.

Bedriftsforsamlingen har hatt konstituerende møte og da bl. a. foretatt valg til styret.

De ansattes representanter ble:

Ivar Isaksen, skjæresalen
Helge Nordhagen, kontoret.

Varamenn ble:

1. Lorents Larsen, pm 3-4
2. Harry Holmann, labratoriet.

Ut fra dette har det skjedd bedre fordeling i Bedriftsforsamlingen i det at Helge Nordhagen går ut her og erstattes av 1. varamann Odd Skisland, som derved blir fast representant.

1. varamann til Bedriftsforsamlingen blir nå Kristine Johannessen, salen.

K. B.

vært utsatt for ulykke/skade og som følge derav kan risikere varig mén/invaliditet må oppsøke fagforeningskontoret for utfylling av skademelding. Det er svært viktig at denne skademelding blir sendt i rett tid, om det skal vise seg at skaden gir framtidig invaliditet. Dette av forsikringsmessige grunner.

Hunsfos Arbeiderforening.

Betraktninger om inflasjon

Devaluering og revaluering.

Disse begrepene forveksles ofte med inflasjon og deflasjon.

Vi må imidlertid holde uttrykkene fra hverandre.

Inflasjon og deflasjon er prosesser, utviklinger over et lengre tidsrom, og forårsaket av utallige enkeltvedtak hos enkeltmennesker, mens devaluering og revaluering er regjeringsvedtak om å sette opp — henholdsvis ned — kursen på fremmed valuta.

Devaluering er som oftest en følge av inflasjon.

Fra 30 øre til 5000 øre.

La meg få lov til å nevne noen tall, og la meg i all ubeskjedenhet få knytte dem til min egen person.

I 1935 var jeg 21 år. Jeg begynte da som selvstendig næringsdrivende i landbruket, og er det fremdeles. Hvis alt går bra, håper jeg å kunne virke i denne næringen i ytterligere 13 år, til jeg når pensjonsalderen i 1984.

I 1935 falt timelønnsatsen og lønnskostnadene pr. time så godt som sammen. Det dreiet seg om 30 øre timen. I dag er lønnskostnadene pr. time ca. 14 kr. Tallet fra 1935 kan vi altså multiplisere med 46. Hvis jeg får anledning til å fortsette i jordbruket i ytterligere 13 år, vil lønnskostnadene ved avslutningen av mitt virke i landbruket utgjøre rundt 50 kr. pr. time.

Fra 30 øre til 50 kr.! Tallet i min yrkesaktive periode er altså blitt multiplisert med 163. Det er nesten ikke til å tro.

I 1949 sa en venn til meg: «Jeg er redd for at vi før eller senere kommer opp i en timelønn på 2 kr.»

Jeg synes det lød skrekkelig.

I 1935 kunne en arbeidstime betales med 2 liter melk. I dag er dette kvantum øket til 15. Det er en tankevekkende situasjon. Hvordan vil forholdet være om 13 år?

Melk er det viktigste salgsproduktet i norsk jordbruk. Bonden må altså her selge 7-8 ganger så meget som i 1935 for å betale en arbeidstime.

I dag er lønnskostnadene det dobbelte av hva de var for 5 år siden.

Vi bør feste oss ved det. Det er noe dramatisk over en fordoblingsperiode på 5 år.

Prøv å regne litt på det! Ta et stykke papir og skriv tallet 14. Det er lønnskostnadene pr. time i dag. Under tallet 14 skriver vi 28. Det er timelønnskostnaden om 5 år, dersom tendensen fra det siste 5-året fortsetter uavbrutt. Deretter kan man fortsette fordoblingen...

Vi kan også ta utgangspunkt i de ungdommene som er gått ut fra landbrukskolen i år. De er ca. 20 år. La oss gjøre det litt enkelt og si at de får kr. 25 000 i lønn. Om 5 år vil deres lønn være 50 000 kr., om 10 år 100 000, og på 50 års dagen vil de med samme utvik-

Vi står alltid
til tjeneste!

5 % på kontant handel og ellers mange andre
gode tilbud

Hilsen

Kjøpmannen i Vennesla

lingstempo ha en årlig lønn på 1,6 million kroner!

Lenger tør vi ikke regne!

12 øre i 1984.

Nå kan man si at det ikke er helt korrekt å trekke fram utviklingen bare for denne ene produksjonsfaktoren. Lønnsutviklingen skyldes ikke bare inflasjonen, men henger også sammen med bedre økonomi i næringen.

Jeg er enig i denne innvendingen. Lønnsutviklingen bør nevnes, men ikke isolert.

I årene 1932-1935 var den gjennomsnittlige skyldmarkverdien for vanlige jordbruksseiendommer henved kr. 4 000. I 1968 var den 39 000 kr., altså omtrent det ti-dobbelte. Med samme fart til 1984 som i de siste 13 år vil skyldmarkverdien da være ca. 100 000 kr., altså en 25-dobling fra 1935.

La oss se litt på levekostnadene. Setter vi levekostnadene i 1935 til 100, vil tallet i 1971 etter de siste begregninger være 500. Blir tendensen den samme i kommende 13 år, som i tidsrommet fra 1958, vil vårt indekstall ha rukket til 850.

Med andre ord: 1 krone i 1935 er lik 20 øre i 1971 og vil med uforandret tendens være 12 øre i 1984.

Hva skjer med aksjer?

Statistisk Sentralbyrå har utarbeidet en indeks for aksjekurser. Etter denne ble kursene i 1936 satt lik 100. I 1968 var indeksen 198. Det dreier seg altså om en fordoblingsperiode på 32 år.

Fordoblingsperioder.

La oss summere opp litt. La oss gjenta hvordan fordoblingstiden har vært i den senere tid:

For arbeidslønnen har den vært 5 år.

For grunnen har den vært 10 år.

For 2-mannsbolig i tre har den vært 12 år.

For levekostnaden har den vært 17 1/2 år.

For aksjer har den vært 32 år.

Hvem er de?

Vi har slått fast at bankinnskyteren, obligasjonseieren og alle som har livsforsikringer og private pensjonsordninger blir skadelidende under en inflasjon.

Ut fra et sosialt synspunkt er dette verdt å merke seg.

Hvilke befolkningsgrupper er det vi her har for oss?

Jo, det er de svakest organiserte grupper uten streikerett, uten pressmidler, de stille i landet, de anonyme, de som ikke ber og som ikke får. De er uten politisk innflytelse, fordi de ikke er seg sin situasjon bevisst. De er klar over at de har trygd på så mange felter, og de er sikkert takknemlige for det, — men de forstår ikke at de mangler trygd når det gjelder den viktigste av alle økonomiske verdier, nemlig pengeverdien.

En stor del av den private sparing foregår gjennom «de stille i landet». La oss ikke glemme hva sparing er. Det er å avstå fra forbruk så den ledige kjøpekraften kan overføres til andre og da forhåpentlig til å utbygge produksjonsapparatet, slik at levestandarden kan heves for hele befolkningen. Man må gjerne se på sparing som askese, men det er ikke poenget. Uten sparing ville vi vært et u-land. Ingen materiell fremgang er mulig uten sparing.

Inflasjonen er en fiende av sparingen.

Barnevogn og bil.

Det er ganske åpenbart hvilke befolkningsgrupper som blir skadelidende ved inflasjon. Det har vi allerede nevnt. Enkelte påstår at for den øvrige del

Vi fører alt i tobakk, frukt og sjokolade

Hennig Olsens Is — Norsk Tipping

Olav Bakkans Eftf.

Moseidmoen Esso

Vi har til bilen:

BENSIN - OLJE - REKVISITA

og til sjåføren:

TOBAKK og SJOKOLADE

av befolkningen er inflasjon bare til hellighet og glede. Dette er en skjev betraktning som absolutt må korrigeres.

En alvorlig anklage mot enhver betydelig forandring i pengeverdien — enten denne forandring forekommer som inflasjon eller deflasjon — er at forandringen forskyver forholdet mellom debitor og kreditor, mellom långiver og skyldner. Her er anklagen like sterkt om det det dreier seg om inflasjon eller deflasjon. Ulykken blir stort sett den samme. Det er bare rollen som skadelidende som byttes. Under deflasjonen låner man en barnevogn og må betale tilbake en bil. Under inflasjon blir forholdet omvendt.

Ja, dette kan man gripe fatt i, og så kan man si: «Hva er det landbruket sører over? Har de noen grunn til å klage seg? Det spiller jo skyldnerens rolle under inflasjonen. Det låner en bil og betaler tilbake en barnevogn. Landbruket får — hevder man — en såkalt inflasjonsgevinst.

Rent konkret kan man skildre det slik: Jeg kjøper en jordbruksseiendom — eller villa — til 100 000 kr. Halvparten av kjøpesummen eier jeg, og halvparten låner jeg. Etter noen år selges eiendommen for 200 000, mens gjelden er den samme. Da har jeg tredoblet min nettoformue.

Det høres besnærende dette, men eksempelet er — for å bruke et moderne uttrykk — lite relevant. Det vil si at det sier svært lite om det vi skal diskutere. Det som foreligger for næringen er ingen *avviklingsituasjon*, slik som i vårt eksempel. Næringen skal leve videre. Vi kan ikke selge hele jordbruket, like så lite som vi kan selge alle villaene. Vi må se på næringen med fortsatt drift for øyet, og da er det ingen hjelp i at gårdsprisen stadig stiger. Den som selger en gård — eller en villa — for å kjøpe

én annen gård eller en annen villa, vil neppe oppnå noen gevinst — knapt nok en skinngevinst.

Her er vi ved noe av kjernen i saken. Vi tenker ikke over at pluss og minus opphever hverandre. Vi diskuterer alt for ofte landbruket og inflasjonen som om hele næringen skulle realiseres. Det er dette utgangspunktet som er fullstendig galt.

Jeg er dessverre redd for at svært mange innen befolkningen anlegger slike avviklingsbetraktninger. Da kommer man til resultater som er ganske virkelighetsfjerne.

Ikke avskrivning, men...

La oss tenke oss en driftsbygning som blir oppført i dag. Den koster 300 000 kr. Den må fornyes om 50 år. Da koster den 9 ganger så mye, nemlig 2 700 000 kr.

I mine regnskaper skriver jeg bygningen av med 6 000 kr. året. — Dette er en kostnad, ikke en utgift. (En utgift får vi regning på. Det skjer ikke med kostnaden). — Det blir 300 000 kr. i løpet av 50 år. På den måten håper vi at det skulle være mulig å bygge en ny bygning når den gamle ikke lenger gjør tjenesten. Disse 6 000 kr. i året kaller vi for avskrivninger. Det er et uttrykk som sier lite, — ja, det fører vel tanken på villspor. Det minner om død og undergang.

Vi burde heller bruke ordet *fornyelseskostnad*. Da hadde vi kanskje skjønt at avskrivningene ikke var utgifter, men kostnader, nemlig fornyelseskostnader.

Når den gamle driftsbygningen står for fall, har vi 300 000 kr. å bygge for. Men vi trenger 9 ganger så meget. Vi mangler altså 2 400 000 kr. Det vil si at vårt regnskap har vært misvisende. Misvisningen er ganske katastrofalt. Vi

Velkommen til oss i alle anledninger

Asles
KAFE og PENSJONAT

Solveig og Asle Hensdal

har ikke det vi trenger til den nødvendige formyelse.

Her er en av ulykkene ved inflasjonen. Den gjør våre regnskaper misvisende. Vi vet ikke hva vi har tjent og tapt. *Strengt tatt vil et regnskap være riktig dersom alle tall var uttrykt i én og samme pengeverdi.*

Det er en gammel regel at vi bare kan summere ensbenevnte tall, men denne regel tar vi ikke noe hensyn til. Vi summerer kronestykker fra 1935 og 25 ører fra 1968. Vi legger sammen kilo og liter.

Vi tåkelegger de realøkonomiske forhold. Vi mister den økonomiske stedsans. Vi disponerer galt, fordi vi får et forskjønnet bilde av virkeligheten.

Ulykkelig kombinasjon.

Men det forhold som aller mest skjerper vanskelighetene, og det er enda mer alvorlig — er *strukturendringene* i næringslivet.

Den moderne teknikk krever at produksjonshetene blir større, og dessuten at de blir mer mekaniserte. Det må mer kapital til, men hvordan skal kapitalen skaffes?

Alle forstår at det må mer kapital til fordi produksjonshetene blir større og fordi all produksjon blir mer mekanisert. Men det er et tredje moment her. Inflasjonen øker også kapitalbehovet, fordi vi trenger mer driftskapital, og hos personlig næringsdrivende foregår det ofte kapitaleksport ved generasjonskifte. Det er *kombinasjonen* av alle disse omstendighetene som gjør det så vanskelig.

Flera kapitalbegrep.

Men hvorfor øker så inflasjonen kapitalbehovet? Her må jeg skyte inn at vi bruker ordet kapital med to ulike inn-

**Pensjonatet har 50 gjestesenger,
salong og spisesal.
Dusj og water**

Tlf. 55 745

hold. Vi snakker dels om *realkapital* og dels om *finanskapital*.

Da jeg nevnte driftsbygningen som vi skulle føre opp, var det realkapital jeg mente, ikke finanskapital. Det er imidlertid finanskapital jeg tenker på, når jeg sier at inflasjonen øker kapitalbehovet

Finanskapitalen skal bygge bro mellom to tidspunkter, mellom tidspunktet for utgifter og tidspunktet for inntekter. Jo lenger tidsforskjellen er jo lengre må broen være, og jo større utgifter og inntekter blir, jo breiere må den være.

Det er dessverre en gang slik i det økonomiske liv at utgift kommer før inntekt. Vi må så før vi høster, vi må kjøpe før vi selger.

Kan vi stanse inflasjonen?

Selvsagt kan vi det. Inflasjonen er menneskeverk — ikke naturkatastrofe. Men det er vanskelig. Inflasjonen har gått oss i blodet. Det er en form for narkomani som er vanskelig å bli kvitt. Vi må imidlertid arbeide for å dempe den mest mulig.

I denne sammenheng er første vilkåret at vi har fått analysert hele inflasjonsproblemet. Vi må gjøre oss ferdig med diagnosen før vi kan ta fatt på behandlingen.

Dette er punkt 1.

Et begrep som forvirrer.

Det neste punkt — punkt 2 — gjelder det ulykksalige begrepet *bruttonasjonalproduktet* (BNP). Det er et trist eksempel på språkets makt over tanken. Indirekte har det bidratt til å skape et *forrentningsnivå* som det ikke har vært realøkonomisk dekning for, og som derfor har bidratt til våre dagers inflatoriske forhold.

Vi må stoppe et øyeblikk her. BNP defineres som summen av alle de varer og tjenester som produseres i et land i løpet av et år. Men det er en merkelig sum. Vi legger sammen nytte og unytte, velsignelse og forbannelse, lykke og ulykke.

Bilkollisjoner øker BNP. Likeens kampen mot narkotika og fysiske forurensninger. Når ungdommen lager bråk, må politistyrken økes, og dermed går BNP i været.

I det aller siste har man i USA og likeens i Sverige begynt å latterliggjøre BNP. Vi bør ikke håne selve begrepet, men misbruken av det.

Hvordan har misbruken artet seg? Jo, det er f. eks. blitt proklamert at BNP er steget med 6 pst. Da er vi alle blitt rikere, og da kan vi bevilge oss lønnsforhøyelse. Men denne økning i BNP kan foreligge i form av flere skoler, fengsler og pleiehjem, og hvorfor skulle vi ha noen høyere lønn av den grunn?

Sett at vi ved neste lønnsoppgjør bevilger oss 5 milliarder kroner årlig mer i lønnsforhøyelser og andre godt gjørelser. Vi putter disse pengene ned i lommebøkene våre. Men hva skjer så videre med disse 5 000 millionene? Hva er det vi ettersør med dem? Fengsler, skoler og pleiehjem? Nepp! Derimot biler, fjernsyn og utenlandsturer. Er det mer av disse godene? Er det så mye mer av dem at de kan avbalansere de 5 000 millioner kroner? Ja, det er nok mer av disse godene i den forstand at utlendingene gjerne vil selge dem til oss. Men vi kan ikke betale med det som vår egen seddelpresse produserer. Det må annen produksjon til.

Dette skulle være enkle sannheter. Vi kan ikke leve av at det i vårt pengevesen bruker større tall og mer papir. Vi vil ikke ha dekningsløse sjekker.

Vi må slutte med misbruken av BNP.

I stedet bør vi prøve å lage en beregning som viser om det foreligger noen innenlands økning av de goder som vi vil ettersørre med eventuelle lønnstillegg.

Det er dette siste som interesserer, og det er det vår tanke bør dreie seg om. På Peer Gynts tid kunne hans mor si: «Noen bruker brennevin og andre bruker løgne, javel, så brukte vi eventyr vi to».

Vi bruker inflasjon!

Det er et interessant tegn i tiden at seks økonomer i den svenske LO nå i vinter har utgitt et skrift «Sociala mål i samhällesplaneringen» (Prisma forlag) der de skarpt angriper bruken av BNP.

De sier klart fra. De hevder at bruken av BNP «ikke bare er meningsløs som velferdsål, men også direkte farlig».

Dette punktet handlet om informasjon og innsikt. Det er mulig vi kan nå dit.

Men så kommer vi til punkt 3.

Det er av mental art. Vi kan nok tankemessig begripe de tanker som er nevnt under punkt 2, men vi kan innbille oss at den gruppen vi tilhører, kan oppnå større fordeler enn andre.

Men vi bør alle — hver på vår kant — oppfordre til selvdisiplin, til større edruelighet i disse saker. Vi må begrense oss til 100 pst. når vi skal fordele noe.

Men her er den næringsdrivende i et dilemma. Det er hverken han selv eller andre i samfunnet oppmerksomme på. Den næringsdrivende opptrer i to roller. Han er både lønnsmottager og bedriftsherre. Som lønnsmottager skal han ha vederlag for sin arbeidsinnsats. Som ansvarlig bedriftsleder har han plikt til å passe på at bedriften tjener så meget at den holder seg konkurransedyktig, — at den kan leve videre. Det er til det

Se vårt utvalg i HØSTENS NYE SKO

Fossheims
SKOFORRETNING

Vennesla — Telefon 55694

beste for alle, — ikke minst for forbrukerne.

Som lønnsmottager bør den næringsdrivende kunne vise resignasjon i likhet med andre lønnsmottagere og skjære ned privatforbruket. Men som bedriftsleder kan han vanskelig gå på akkord. På vegne av næringen må han forlange slike vilkår at virksomheten kan opprettholdes.

Er det lett for den næringsdrivende å forstå at han opptrer i to funksjoner — at han er både lønnsmottager og bedriftsherre?

Han disponerer inntekter. Men hvilke er hans, og hvilke er bedriftens? Det er her inflasjon skaper ulykke og bringer forvirring. Til privatforbruk og skatter går det med midler som burde vært investert i bedriften.

Jeg har tidligere nevnt at regnskapene blir feilaktige fordi avskrivningene blir for små. Man vil kunne rette på dette ved å skrive av på gjenanskaffelsesverdiene. Det vil gi større samsvar mellom bokføring og virkelighet. Driftsresultatene vil bli dårligere. Den næringsdrivende vil oppdage at han har mindre å leve av enn han opprinnelig trodde, og han vil ha lettere for å disponere riktig.

Dette er viktige momenter, men jeg vil gjerne markere det jeg tidligere har sagt, at de som taper mest, er de som har sine midler anbragt i pengefordinninger, i bankinnskudd, livspoliser, obligasjoner osv. Det er enker og faderløse det dreier seg om, de mest vergeløse i samfunnet. Vi ber for dem i kirkebønnen hver søndag og raner dem om mandagen. Det er ille.

Jeg kan ikke klarlegge sammenhengen mellom økonomiske og moralske verdier. Men sammenheng er det sikkert. Som en økonomisk verdimåler benytter vi i dag en gummistrikk. Hvor dan vil det gå med den moralske verdimåler? Skal den også bli en gummistrikk?

La oss alle arbeide for en inflasjonspause!

Indeksregulering.

Det er alminnelig godtatt som et «rettferdighetskrav» at når levekostnadsindeksen stiger, så skal lønnsmottagerne få mer lønn, de trygdede skal motta bedre ytelser, og bøndene skal ha større priser. Jo flere grupper vi trek-

ker inn i reguleringen, jo rettferdigere synes vi det er.

Men det er en fortvilet side ved denne saken: Jo mer omfattende vi gjør indeksreguleringen, jo hurtigere faller pengeverdien. Snøballen ruller hurtigere. Hesten kan komme over i galopp.

Inflasjon eller arbeidsløshet.

Denne spørsmålsettingen kan vi av og til høre. «Inflasjonen er prisen vi må betale for å ha full sysselsetting, for å unngå arbeidsløshet».

Det ligger et sterkt press i denne formuleringen. Arbeidsløshet står for oss som en ulykke.

Hva er så sammenhengen mellom full sysselsetting og inflasjon? Det er så vanskelig å beregne hva som er akkurat full sysselsetting. Man har også hørt for å gli over de 100 pst. Vi setter i gang tiltak som krever flere arbeidsnever enn dem vi disponerer over. I praksis arter det seg slik at flere arbeidsgivere ønsker den samme arbeidstakeren, med den følge at vi får «lønnsglidning». Det blir en slags auksjonsvirksomhet.

Lønnsglidning er en betydelig årsaksfaktor i inflasjonen. I første omgang hever den kostnadene, og i annen omgang fører den til at de som ikke kan oppnå lønnsglidning, krever gunstigere tariffrevisjoner enn de ellers ville ha gjort.

Både for liten og for stor sysselsetting forserver. Vi bør være så nær 100 pst. som mulig, men det krever adskiltlig planlegging og restriktive inngrep, mye av det som odiøst omtales som «byråkrati». Her ser vi klart hvordan det er umulig å få både i pose og sekk.

To smågutter står og ser på en fontenegutt av bronse som leverer springvann i byparken.

— Kan du tisse så høyt? sier den ene.

— Ja, men ikke så lenge, sier den andre.

To tørste karer, den ene tannløs og den andre med bare en arm, bar en ølkurv mellom seg.

Da sa den tannløse: — Nå skifter vi hand.

— Nei, vi får bite tenna sammen og bæra et stokke tel! sa den armlose.

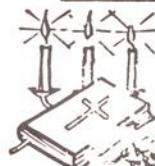
Aktuelt intervju: MAGNUS OMDAL

Den yngre garde på Hunsfos tror vel Magnus alltid har arbeidet i Syrehuset, det er jo der vi bestandig finner ham. Men det har nok ikke sin riktighet, han var i 25—30 år på Gården, Saga og Transporten. Han omtaler den første tida på Hunsfos som den beste, på tross av lengre arbeidstid og forholdsvis dårligere lønn. Det var mye friere før i tiden, ikke så oppjaget som nå. Synes ellers dette med samarbeid ikke har gitt noe resultat, han kan slettes ikke merke noe til dette, iallefall ikke her i cellolosen. Magnus mener forøvrig at samarbeidet mellom LO og Arbeiderpartiet kan bli for intimt. Dette svekker fagbevegelsen som dermed ikke får gitt uttrykk for sitt syn, hvis det ikke skulle passe partiet. Tror forøvrig ikke på sosialistisk flertall til valget, mener forskjellen mellom borgerlige og sosialistiske ikke er så stor som den burde være. Dette med skatten må nå ha nådd toppen, og vil snart knekke oss helt hvis dette skal fortsette. Som alle nå vil forstå har Magnus likt seg på Hunsfos, her er som han sier, mange skvære arbeidskamerater, og gode forhold forøvrig. Foreningsarbeidet forøvrig her på Hunsfos er bra, de forskjellige utvalg arbeider godt etter hans syn. Verneutvalget, som er et av våre viktigste instrumenter, arbeider sikkert godt, men burde presse hardere på for å få fortgang i mange ting. Det går for lang tid fra det blir rapportert, til det blir gjort.

Ellers syslet Magnus tidligere med jakt i sin fritid, nå blir det en fisketur i ny og ne, men mest blir det å besøke sin familie i fritiden. Han bor i blokk ved Bruveien og følger med i

det meste som skjer. Han vil til slutt si at 67 år er en grei alder for pensjonsavgang, og at vi må kunne være fornøyd med 40 timers uke. Vi skiltes fra Magnus etter intervjuet, da han hadde det lure glimtet i øyet.

Ø. L.

Dagens tekst

I Lukas 18. kap. kan vi lese om en mann som var blind og satt ved vegen og tigget. Da det ble fortalt ham at Jesus kom forbi begynte han å rope: Jesus, du David's sønn, miskund deg over meg. Men folket truet ham at han skulle tie stille. Men der står at han ropte enda meget mer om at Jesus måtte hjelpe ham. Da var det at Jesus sto stille og bød at mannen skulle føres bort til ham. Og Jesus spurte den blinde mannen: Hva vil du at jeg skal gjøre for deg? Da sier den blinde mannen: at jeg må bli seende. Jesus sa til mannen: Bli seende, din tro har frelst deg. Og straks fikk han sitt syn tilbake.

Ja, slik som mannen her bad Jesus om å få sitt syn, i beretningen, slik må vi be om å ha rette åndelige syn på Jesus, så vi alltid er rede til den dagen han kommer igjen. For det står at han skal komme som en tyv om natten. Derfor kan vi si til alle, ung eller gammel: Ta imot Jesus før det er for sent, for hans komme er meget nær. Det kan vi også se på tida at Jesus hjemkomst står for døra. Derfor må du be om at Gud må åpne ditt åndelige øye så du kan se frelsens enkle veg.

Personalia.

Jeg vil med dette få lov å takke for oppmerksomheten som ble vist meg da jeg gikk av med pensjon.

Olav G. Lundevold.

Rodenstock
exclusiv
MODELLBRILLEN

SYNSPRØVE !

*Om du skulle ønske å få time for synsprøve —
Ring 55870 og avtal tid*

Med Hunsfos Arbeiderforening gjennom 60 år

Avd. 56. Hunsfos arbeiderforening.

Etter anmodning fra direktør Maartmann Moe har vi i dagene 13. og 14. ds. hatt forhandlingsmøte i Oslo hvorunder Deres forening har vært representert ved formannen E. Hildebrandt og T. Viknes. Fra Hunsfos fabrikker ble det fremsatt et forslag vedr. ombygningen som Deres forenings formann har utskrift av og som dessuten er fremlagt av direktør Maartmann Moe i møte den 11. ds.

Under de i Oslo førtre forhandlinger var forbundets og deres forenings representanter enige om å erklære skriftlig overfor bedriften, at det ikke skulle bli etablert sympatistreik i tiden fra nå og til gjeldende overenskomst utløper. Arbeidernes representanter hadde inntrykk av at direksjonen anså det som en vesentlig innrømmelse at arbeidernes organisasjon fraskrev seg retten til sympatistreik under ombygningen.

De øvrige krav om innrømmelser fra bedriftenes side fant arbeidernes representanter ga under møtet en rekke eksempler på at ledelsen ved Hunsfos fabrikker hadde opprådt på en måte som ikke kunne skape tillit. Fra arbeidernes representanters side ble det under forhandlingene påvist at det ved Hunsfos fabrikker aldri hadde vært etablert ulovlige eller utidige aksjoner og at direksjonen derfor måtte kunne gjøre regning på den samme lojalitet fra arbeidernes side som hittil.

Forbundets og foreningens repre-

sentanter fremholdt overfor direksjonen, at det ingen grunn var til for bedriftenes bankforbindelse å nære frykt for at det fra arbeidernes side skulle bli lagt hindringer i veien for ledelsens arbeide med ombyggingen og moderniseringen. Arbeiderne hadde den fulle og hele forståelse av sin egen interesse i å holde Hunsfos fabrikker gående og særlig etter at direksjonen hadde meddelt at ombygningen ikke skulle medføre innskrenking av arbeiderantallet.

Forhandlingsutvalget Bratvold, Hildebrandt og Viknes foreslår for foreningen å fatte følgende beslutning:

«Med Landsorganisasjonens og forbundets tilslutning erklærer Hunsfos arbeiderforening at det ikke skal bli etablert sympatistreik ved Hunsfos fabrikker fra nå av og til overenskomstens utløp 1935. For øvrig må foreningen fastholde den mellom forbundet og Arbeidsgiverforeningen gjeldende overenskomst.

Hunsfos Arbeiderforening vil nå som før loyalt samarbeide med bedriftenes ledelse og håper at dette samarbeide kan skje slik at arbeiderforeningen s medlemmers interesser ikke blir skadet i enden.»

For forhandlingsutvalget
A. Bratvold.

Ovenfor nevnte forslag fra forhandlingskomitéen ble enstemmig vedtatt av foreningen.

Men bedriften nøyedes selvfølgelig ikke med dette. Og der førtes forhandlinger både i Oslo og hersteds uten at man dog kom noen vel.

Kom og se vårt utvalg av
baderomsmøbler —
Star, Hydro og Simonett

Telefon 55511

Anders

Hva får vi igjen for skatten?

En tredjedel kontant tilbake til husholdningene.

Av de 42 milliarder går ca. 13 milliarder eller nesten en tredjedel kontant tilbake til husholdningene. Pensjonene og trygdene under folketrygden, alderstrygd, uforhetstrygd og yrkesskadestonad, arbeidsloysestonad og sykepenger drar avgård med halvparten av de 13 milliardene. Store poster er også barnetrygden, bostotte, stipendier og pensjonsytelser utenom folketrygden, f. eks. Statens Pensjonskasse.

Noe over 600 millioner går tilbake til husholdningene i form av pristilskott til regulering av forbrukerprisene. Når det gjelder pristilskottene, eller subsidiene, som en gjerne kaller det, er det utenom de 600 millionene vanskelig å fastslå hva som egentlig går tilbake til husholdningene og hva som er støtte til næringsdrift. Som pristilskott til melk, melkeprodukter og korn går imidlertid ytterligere 1100 millioner kroner som driftstilskott til jordbruket. Pr. liter helmelk utgjør pristilskottet kr. 0,68. Uten pristilskott ville således husmoren i dag måttet betale kr. 2,12 for literen i stedet for kr. 1,44.

Fiskerinæringen får 140 mill. kr. i pristilskott på fisk.

130 millioner kr. bevilges for å holde billettprisene nede på våre båt- og bilaruter. En billett på 2. kl. hurtigrute fra Trondheim til Tromsø koster i dag kr. 263,-. Uten stats-

tilskott ville den ha kostet 97 kroner mer, det vil si kr. 360,-.

Staten dekker store underskott for jernbanedriften. En billett fra Oslo til Bodø ville uten statstilskott ha kostet kr. 290,- på 2. kl., mot i dag kr. 234,-, en differanse på kr. 56,-.

Utdanning koster

Om begge barna går i grunnskolen, koster de samfunnet ca. **kr. 6 400** (ca. kr. 3 200 pr. barn pr. år). Et barn i gymnaset koster ca. **7 200** kr. pr. år, et barn på yrkesskolen **kr. 11 100**, et på teknisk skole **kr. 10 650** og et barn på handelsskole **kr. 5 700** pr. år. En medisinerstudent koster **kr. 106 000** pr. år (inklusive forskningsutgifter), en tannlegestudent **kr. 54 400**, en ingeniørstudent **kr. 23 400**, en filologistudent **kr. 6 300** og en student i samfunnsvitenskap **kr. 8 300** pr. år.

I 1972 var det 760 000 elever og studenter under utdanning i vårt land.

Dyrt å bli syk?

Dersom familieforsørgeren blir operert for blindtarm:

7 dager på sykehus (Ullevål) kr. 3 500

à kr. 500,- kr. 1 071

Sum kostnader

(eksklusive transportutgifter) kr. 4 571
som dekkes av folketrygden.

**Årets nye
TAPETER
er VIRKELIG nyheter
Kom inn og se selv**

A.S.
KULØR

Tlf. 55 720

Sportsspalte

HUNSFOS BEDRIFTSIDRETTSLAG

Besøk av Vallø Tapetfabrikk

Lørdag og søndag 11. og 12. august hadde Hunsfos BIL besøk av ca. 25 særdeles hyggelige østlendinger.

Disse kom fra Vallø Tapetfabrikk ved Tønsberg, og var en blanding av fotballspillere og skyttere.

Valløfolket ankom Asle Kafe lørdag ca. kl. 13.00 hvor de umiddelbart ble servert middag.

Da denne var vel fordøyd, skulle ferdighetene i fotball prøves. Presis kl. 16.00 blåste derfor dommer Rønning for avspark. Det viste seg snart at karene fra Vallø ikke kunne måle seg med HF's gode fotball-lag, noe som jo er felles for endel andre også.

Som høflige verter nøyde vi oss med 3 pene mål, alle ved O. J. Tharaldsen.

Senere på kvelden var det omvisning i bedriften, noe de besøkende satte pris på, og en forhåpentlig festlig kveld i Kristiansand.

Søndag formiddag kl. 11.00 skulle så skyteferdighetene prøves. Også her viste HF seg som den overlegent beste, noe resultatlisten jo viser.

Søndag ettermiddag satte karene fra Vallø kursen mot Tønsberg igjen etter å ha avlagt Dyreparken et besøk.

Det var en hyggelig kontakt som her ble knyttet, og denne burde etter alles mening pleies videre. Vi fikk derfor en invitasjon til å besøke Vallø Tapetfabrikk neste år, noe alle ønsket måtte gå i orden.

Hunsfoss, 13/8 1973.

*

Vi var ganske spent på hva de var gode for i skyting disse karene fra Sandefjord. De ville jo ha en skytekonkurranse mot oss samtidig med

fotballen, og vi visste at de alltid skyter godt disse «østlendingene».

Vi fikk dem med på å skyte vårt program som var etter prøveskudd. 5 knestående, 2 x 5 skudd liggende og til slutt 5 knestående. Enten måtte det være noe i veien med formen deres, eller så var det våre gutter som hadde dagen. For hver av våre var med ca. 10 poeng deres skyttere overlegen.

Premieliste:

1. Arne Lonebu	191 p.
2. Kåre F. Abrahamsen	185 "
2. Harald Eidet	185 "
4. Gjermund Linde	183 "
5. Ragnar Pettersen	181 "
6. Roal Engdal	178 "
7. Vidar Jensehaugen	176 "
7. Tjøstel Askekjær	176 "
9. Sverre Thorsen	173 "
9. Ivar Sørby	173 "
11. Torodd Askekjær	172 "
12. Just Andersen	171 "
13. Svein O. Jøransen	163 "
14. Frank Pettersen	157 "
14. Harry Lans	157 "
16. Tor Pettersen	148 "
16. Egil Jansen	148 "
18. Jan Tønnesen	100 "

— Vil De forklare hvordan De ble påkjørt av bilen, sa dommeren til vitnet, en eldre dame.

— Jo, jeg skulle over gaten og var kommet til midten, da bilen kom. Jeg forsøkte å gå til venstre, men bilen kjørte til samme kant. Så forsøkte jeg å gå til høyre, men bilen fulgte etter. Og så stakk sjåføren hodet ut og skrek: Stå stille da, kjerring! Så gjorde jeg det og så kjørte han på meg.

Trimorientering

På Vindbjart's og Øvrebø's orienteringskart har TRIM-gruppa sammen med Orienteringsgruppa i Vindbjart lagt ut nye 33 poster.

Dette er i sammenheng med de 29 som ble lagt ut på Moseidkartet i vår, og det blir å følge de samme retningslinjer som tidligere.

For å oppnå kravene til Orienteringsforbundets merker må begge løypene gås.

Hver post har som tidligere nevnt forskjellig poengverdi, alt etter vanskelighetsgrad, og avstand fra nærmeste utgangspunkt.

TRIM Orienteringsmerket er:

Gull 85 % av maks. poengsum

Sølv 50 % av maks. poengsum

Bronse 25 % av maks. poengsum

Vi ønsker våre tidligere og nye deltagere velkommen til herlige turer i skauen på tvers av stier og kjente steder. Med kart og kompass vil du oppleve turen i skogen på en helt annen måte.

Postene som ble lagt ut i vår på Moseidkartet vil fortsatt bli hengende, så de som ikke er ferdige, og for eventuelle nye trimmere som vil forsøke seg, er det god anledning utover høsten.

Vi ber om at de som er ferdige med å finne de antall poster de ønsker å leve inn registreringskortene til følgende steder:

S. Hagen — T. Kittelsen

H. Nordhagen — Vakta.

På samme steder fås kjøpt merket, kart og registreringskort for kr. 5,— for begge kartområder.

Til slutt en appell til samtlige TRIMMere: Far pent fram i naturen.

Lykke til som TRIM-orienterer.

Hilsen Styret i TRIM Gruppa.

S. Hagen.

To smågutter står og ser på en fontenegutt av bronse som leverer springvann i byparken.

— Kan du tisse så høyt? sier den ene.

— Ja, men ikke så lenge, sier den andre.

TIL JAKTA!

Haglgeværer — Patroner — Pusseutstyr

Remmer — Olje etc.

Riflepatroner for elgjakta

Dynamolykter — Lommelykter — Batterier

SPORTSFORRETNING

Telefon 55 558

Fiskekonkurranse på Vesøy!

Årets fiskekonkurranse ble avviklet i strålende vær lørdag 25. august. Arrangementet samlet mange mennesker og vi tipper at ca. 200 var samlet på Vesøy denne dagen. Trass i endel forfall blant fiskerne var det 80 stk. som deltok. Kl. 10.00 var tidspunktet for samling. Om man kom litt sent igang klarte man likevel å kjøre inn den tapte tid slik at tidsprogrammet likevel holdt.

Med den tradisjonelle fisketid på en time var det lite fisk som ble tatt opp, sammenliknet med tidligere år. Etter at fisket var avsluttet og veiling foretatt ble barnekonkurransen avholdt. Mange av våre medlemmers «håpefulle» viste en iver og kampglød som er misunnelsesverdig.

I egglopet hendte det riktig nok at det kun var en hardkokt plomme tilbake når målstreken ble passert. I

sekkeløp fikk man oppleve et virkelig særsyn både av barn og ikke minst noen av de voksnas deltagelse. I tautrekking for barna vistes det takter som er politiske fraksjoner verdige og ballongene blåste de opp like godt som en høyrepolitiker fremmer sitt skattekonsolidering. Det endte da også med at ballongen sprakk.

Alt i alt må man si at hele arrangementet gav en trivelig dag for alle som var samlet på Vesøy. Man glede seg over en fin utflykt, over barnas begeistring såvel i konkurransen som over å motta sine premier.

For de bolde fiskeres vedkommende er det en som fortjener å omtales spesielt, nemlig den person som fikk den minste fisk. Det var Reidun Åsane. Hvordan noen kan fiske en slik er en større gåte enn noen kan forklare. Det viste seg umulig å få

Kontroll- og vektkontrollør Hammen
måtte bruke lupe for å se fisken
han skulle veie.

Intervju med Ragnvald Rosseland

Hunsfosarbeideren har hatt et intervju med Ragnvald Rosseland. Nå pensjonist, tidligere i holl.sal 1—2.

— Når begynte du på bedriften og hvordan likte du arbeidsplassen?

— Jeg begynte 3. august 1950 og sluttet til nyttår —72. Det var en voldsom grei arbeidsplass, den beste jeg har hatt. Kanskje spesielt på det skiftet jeg tilhørte var miljøet enestående. Jo, jeg må si at arbeidsplassen var alle tiders. Det har nok skjedd store forandringer siden 1950, man kjører så mye mere nå og har mindre mannskap. Men samtidig så er det gjort tekniske forbedringer som retter på noe av merbelastnin-

den veid, selv en brev-vekt ville vært grovkalibret redskap for en slik operasjon. Man anslo vekten til 0,2 gram. For å belyse størrelsesordenen så kan referenten påta seg å skjule to slike bak en fyrstikke.

Premieresultatet ble som følger:

1. premie — Pähengsmotor tilfalt Ole Bjørn Åbel for 2482 gram fisk.
2. premie — Gummibåt tilfalt Einar Dale for største fisk: 1820 gr.
3. premie — Fiskestang m/snelle Gunnar Lie for størst antall: 4 stk.
4. premie — Ryggsekk tilfalt Reidun Åsane for minste fisk: 0,2 gram.

De enkelte vinnere er behørig fotografert. På grunn av tidsnød kommer ikke bildene før neste nr.

Vi ønsker velkommen til neste år.

K. B.

gen. Jeg synes også det var interessant å følge med i utviklingen av nye papirkvaliteter, det var liksom noe eget ved det.

— Hva har du arbeidet med før?

— Å, det er nå mest anlegg. Jeg var 13 år i Aust-Agder vegvesen, ellers har jeg også drevert noe med maling for en malermester i Birkeland. Under krigen ble jeg utskrevet til å arbeide for tyskerne bl. a. på Kjевik flyplass. Men jeg har alltid ønsket meg til Hunsfos og søkte også arbeide der i unge år. Det var i Skaldberg's tid.

— Hvordan føltes det å slutte i jobben?

— Jeg kunne nok arbeidet noe lengre, men da jeg ikke føler meg så sprek så var jeg glad for å kunne slutte. Jeg følte det nok noe vemodig den første tiden, når jeg så kameratene gikk på jobb. Man føler seg vel litt til overs i samfunnet, men ikke nå lenger. Nå går det fint og jeg trives godt som pensjonist.

— Har du alltid vært fagorganisert?

— Ja, fra jeg først startet i vegvesenet.

— Har fagforeningen betydd noe for deg?

— Ja, jeg må si det. Det betyr mye at man har et sted å gå med problemene, så den har betydd mye.

— Politisk interessert?

— Nei, ikke noe spesielt. Men jeg har alltid holdt meg til Arbeiderpartiet og gjør fremdeles det.

— Valgtips?

— Jeg håper og tror at Arbeiderpartiet kan få regjeringsmakten, om ikke flertall i Stortinget.

— Hva med hobby og fritidsproblemer?

— Stort sett steller vi mest med hagen, kona og jeg. Tidligere kunne det nok bli mere fiske og litt harejakt, om ikke så mye jakt akkurat.

— Den største fisken?

— Tja, en aure på ca. $\frac{3}{4}$ kg. som jeg fikk i Fiskelausvannet på Erkleiv.

— Hva med pensjonistenes økonomi og pensjonsalderen?

— Generelt tror jeg ikke det er så bra. Kan nok bli knapt om man ikke har noe i bakhanda. Ang. pensjonsalderen så mener jeg at helkontinuerlig skiftarbeide gir så stor belastning at den nok burde være noe lavere for disse grupper.

— Hva med demokratiseringen av arbeidslivet?

— Det er riktig at arbeiderne får medbestemmelsesrett. Jeg husker tilbake til 1928—31, det var forferdelige tider. Arbeidsmannen hadde ingenting han skulle sakt. Ingenører og ar-

DØDSFALL

Fredag 10. august avgikk Kristian Svaland ved døden, 64 år gammel. Kristian kjenner vi fra «Transporten» hvor han var til daglig. Han ble ansatt på bedriften i 1948 og var noen år på Tomta før han begynte i Transporten. Vi kjente Kristian som et sjeldent fint menneske og lærte å sette stor pris på ham. Savnet blir stort. Han hadde sitt medlemskap i Hunsfos Arbeiderforening fra 1949.

Vi takker Kristian for den tid vi hadde sammen og lyser fred over hans minne.

beidsledelsen ellers var nesten som små-konger. I 1934 husker jeg det var 4 kr. dagen for dem som var så heldige å ha noe arbeide. Vi fikk engang akkord og tjente 3,90 om dagen. Vi fikk bare 3,90, ikke engang de 4 kr. som var daglønna. Nei, det var forferdelige tider. Det var heller ikke noe sosial støtte, ikke annet enn en matlapp når nøden var størst. Men som sagt, nå trives jeg og har det godt, og vil benytte anledningen til å sende en hilsen til kameratene mine på Hunsfos.

VI HAR TILBUD PÅ TAKGRIN M/ POSE OG STRIKK

Engangsservice for camping
Ellers godt utvalg i rekvisita

REGUMMIERTE STJERNEDEKK
diagonal og radial

SHELL-SENTERET

Homme og Rosaas Tlf. 55003

Skal De bygge, pusse opp eller modernisere?

Dører, vinduer
Garasjeporster
Kjøkkeninnredning
Kjøkkenbord
Stoler og taburetter

Garderobeskap
Gardinbrett
alle tresorter
Baderoms møbler
Japanske panelplater
i flere tresorter

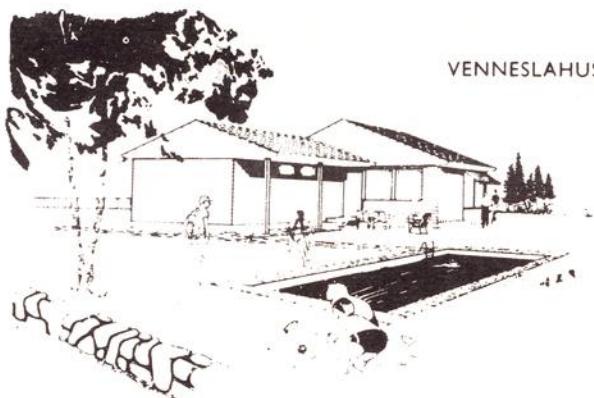
Ekstra billige køyesenger !

Vi kommer og tar mål, planlegger for Dem
og gir pristilbud gratis.

SE VÅR UTSTILLING!

**VENNESLA
REVAREFABRIKK**

Telf. 55 722 - 55 770

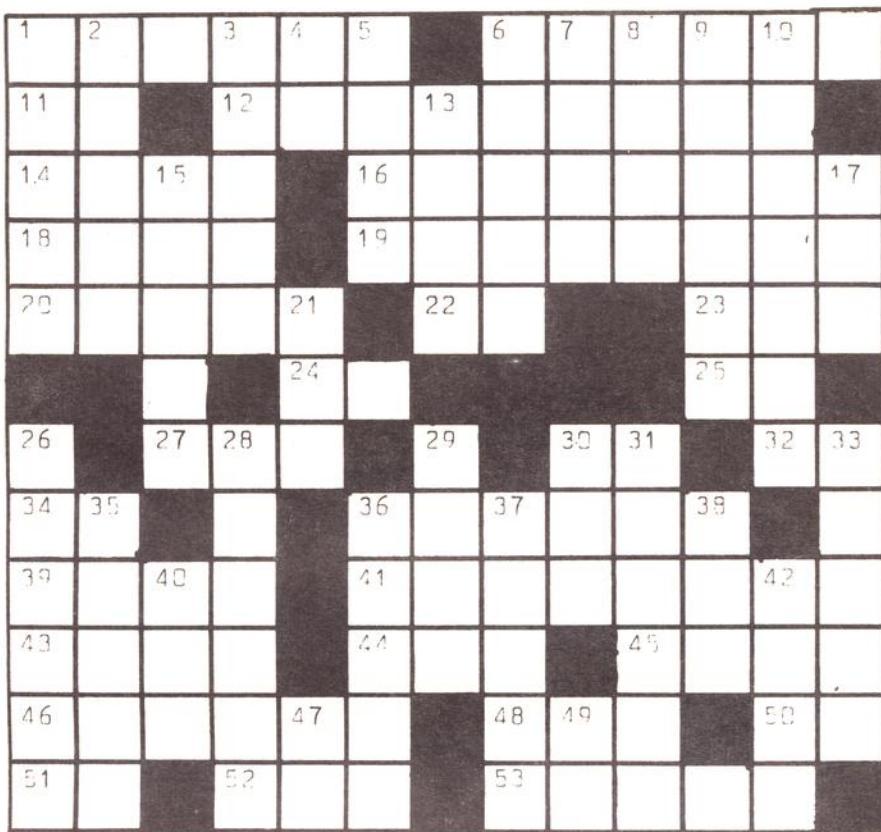
Drommer De om nytt hus?

VELKOMMEN INN TIL EN SAMTALE

VENNESLA BYGNINGSHANDVERKERE A/S

Telf. 55 333

Kaffe-kryssord nr. 3 1973

Navn Adv. Skift nr.

Vannrett:

1. Løper ut i vann
6. Hyggelig lyd.
11. Anna Norelius
12. Vitenskapen
14. Fugl
16. Lite dyr
18. Mannsnavn
19. Trakk ut
20. Skrifttegn
22. Nåtid
23. Verktøy
24. Gjøn
25. Det samme
27. Pur
30. Frank Tayer
32. Gripe
34. Side
36. Ikke opplagt
39. Ryker
41. Noen av oss mennesker er det
43. På kjelken

44. Forkortelse for velkjent elektrisk firma

45. Vinner
46. I Bridge
48. Retning
50. Ordne
51. Artikkel
52. R --. For manøvrering
53. I musikken

Loddrett:

1. F. eks. på hoteller
2. Bør man ikke ha (bakvendt)
3. Emballasje
4. Artikkel.
5. Tidseenhet
6. Sjømenn
7. Det skal skje
8. Smelte
9. Wienerbrød
10. Turene (bakvendt)
13. Feste
15. Årer

MALERVARER

TAPET

GULVBELEGG

VERKTØY

Grødem

Telf. 55 240

Vitsekroken

- Er De glad over å kunne gjøre Deres verneplikt? sa obersten.
— Ja, herr oberst, sa soldaten.
— Hva er De i Deres sivile liv? sa obersten.
— Enda gladere, herr oberst, sa soldaten.

En rekrutt kom vaklende inn til kompanisjefen og ba om permisjon med en gang, hans kone skulle ha en liten. Allernådigst ble permisjon innvilget og rekrutten begynte å trekke seg tilbake. Offiseren fant plutselig ut at han burde vise litt interesse for den forestående begivenhet og spurte når barnet var ventet. Om nøyaktig ni måneder, kaptein, svarte rekrutten kontant.

17. Odde
21. Forbrytelse
26. Frukt
28. By i California U.S.A.
29. Dyr
30. Frigjøringsbevegelse
31. S ----- Dolk
33. Vond følelse
35. Hav

En mann med bare en arm var hos barbereren. Barbereren var en prat som fyr og viftet med kniven når han snakket som verst, så det var ikke fritt for at kunden fikk et par rift. Da de var ferdig sa barbereren: — Men si meg, har ikke jeg barbert Dem før?

— Nei, det er nok første gangen jeg er her, svarte kunden, armen mistet jeg i krigen. den.

To gamle kjenninger møttes. Så sa den ene: — Driver du på med noe idrett nå, da?

— Åjada, svarte den andre, fotball om sommeren, ishockey om vinteren, ja, litt boksing også.

- Men at du orker alt dette, da?
— Jeg kjøper sitteplass, veit du.

Trekking i forrige nummers trafikkonkurranse er utsatt til 1. oktober. De som ønsker det kan således sende inn sine løsninger inntil denne dato.

Stoff til neste Hunsfosarbeider må være redaksjonen i hende innen 1. oktober.

36. Idrettslag
 37. Idrettslag
 38. Fåes i 1 vannrett
 40. Tre
 42. Mannsnavn
 47. Artikkel
 49. Håndarbeide
- Løsning må være innsendt til redaksjonen innen 1. oktober.

GAVER

Vi har et veld av presanger til store og små

Skjønnlitterære og religiøse bøker

Gaveartikler, håndvesker og bagger

Kjempeutvalg i leketøy

Fotoartikler

DE FÅR DET I

Telefon 55 927

VENNESLA
BOKHANDEL

Mindre skatt.

Opprett skattefri banksparing.

Velkommen til nærmere konferanse hos

VENNESLA PRIVATBANK
forretnings- og familiebanken

Telf. 55 555

Bestill nå service på Deres
Kamin – oljebrenner

OK parafin og fyringsolje

Vikeland Samvirkelag

Telefon: 55 797 - 55 506

B O K - O G O F F S E T T R Y K K

F O R R E T N I N G S T R Y K K S A K E R

aksidenstrykkeriet

VENNESLA

Ø Ø Ø Ø Ø Ø Ø Ø

Hele familiens butikk

Vi har utvalget til årstiden

MANUFAKTUREN A.S.

Tlf. 56070

VENNESLA

Tlf. 56070

Velkommen til

Rolfs Kafe

på Vikeland

Telefon 55936

Aktiv
Ordnet
Fritid
Voksenundervisning

NYHET

*For å gjøre våre twistdresser
bedre kjent gir vi*

15 % rabatt

Twist er et nesten krøllfritt stoff

12 typer å velge mellom
Størrelse opp til 60 - 4 figurer

Moseidmoen
KONFEKSJON
Inneh.: Ole Thomassen